

6183 SAYILI KANUN MADDE:35

Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu

4108 sayılı Kanununun 11 inci maddesiyle eklenen mükerrer madde, Yürürlük: 02.06.1995) Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mal varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacakları, kanunî temsilcilerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekkülü idare edenlerin şahsi mal varlıklarından bu Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmü, yabancı şahıs veya kurumların Türkiye'deki mümessilleri hakkında da uygulanır. Tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanunî temsilcilerin tasfiyeye giriş arihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını kaldırmaz. Temsilciler, teşekkülü idare edenler veya mümessiller, bu madde gereğince ödedikleri tutarlar için asıl amme borçlusuna rücu edebilirler.

(5766 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle eklenen fıkra, Yürürlük: 06.06.2008) Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulur. (*)

(5766 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle eklenen fıkra, Yürürlük: 06.06.2008) Kanuni temsilcilerin sorumluluklarına dair 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan hükümler, bu maddede düzenlenen sorumluluğu ortadan kaldırmaz. (**)

(*) (5766 sayılı Kanunla eklenen fıkra)

(**) (5766 sayılı Kanunla eklenen fıkra)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'ndan:

Esas Sayısı : 2014/144

Karar Sayısı : 2015/29

Karar Tarihi: 19.3.2015

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Danıştay Dördüncü Dairesi

İTİRAZIN KONUSU : 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un mükerrer 35. maddesine, 4.6.2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle eklenen beşinci ve altıncı fıkraların Anayasa'nın 2. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi istemidir.

OLAY

Kanuni temsilcisi olduğu dönemden kalma şirket vergi borçlarının tahsili amacıyla aracına haciz uygulaması yapılan davacının, söz konusu haczin iptali istemiyle açtığı davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırılık iddiasını ciddi bulan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Beykoz Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından, davacı ... 'in ilgili dönemde kanuni temsilcisi olduğu ileri sürülen ... Ticaret Limited Şirketi 'nin vergi borçlarının tahsili amacıyla davacının aracına uygulanan hacrin iptaline karar veren İstanbul 6. Vergi Mahkemesinin 16.4.2013 tarih ve E:2012/2083, K:2013/998 sayılı kararının bozulması istemiyle yapılan temyiz başvurusuna ait dosya incelendi:

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna 4108 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 35 inci maddede, tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mal varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacakları, kanuni temsilcilerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekkülü idare edenlerin şahsi mal varlıklarından bu Kanun hükümlerine göre tahsil edileceği, bu madde hükmünün, yabancı şahıs veya kurumların Türkiye'deki mümessilleri hakkında da uygulanacağı, tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını kaldırmayacağı. temsilciler, teşekkülü idare edenler veya mümessillerin, bu madde gereğince ödedikleri tutarlar için asıl amme borçlusuna rücu edebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu maddenin gerekçesinde, “213 sayılı Vergi Usul Kanununun 10. maddesiyle, tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevlerin kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri ile yabancı şahıs ve kurumların Türkiye 'deki temsilcileri tarafından yerine getirileceği, yukarıda yazdı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağlı alacakların, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınacağı hükme bağlanmıştır. Bu hükümden harekede, tüzel kişiliğin varlığından tamamen veya

Anayasa Mahkemesinin muhtelif kararlarında da ifade edildiği üzere, kamu alacaklarının kamu hizmetlerinin yürütülmesinde taşıdığı önem nedeniyle, vatandaşların haklarının ve hukukun genel ilkelerinin göz önünde bulundurulması koşuluyla, kanun koyucu tarafından idarelerin kamu alacaklarının tahsilinde birtakım ayrıcalıklı yetkilerle donatılması, asıl kamu borçlusunun kanuni temsilcilerine bazı sorumluluklar yükleyebilmesi mümkündür.

Ayrıca, kanuni temsilcilerin, temsilcisi oldukları kamu alacağı borçlusuna ilişkin görevlerini, faaliyetlerini, konumlarını, üstlendikleri sorumluluklarını ve temsilcilik görevlerini yürürlükte olan kurallara göre belirleyip yerine getirmeleri halinde, müteselsil sorumluluk kapsamında mal varlıklarından istenebilecek bir borcun oluşmasını engelleyebilecekleri, böyle bir borcun oluşması halinde öncelikle asıl borçlunun mamelekenden ödenmesini sağlayabilecekleri, esasen bunun görevleri olduğu, bu madde gereğince ödedikleri tutarlar için asıl kamu borçlusuna rücu edebileceklerinin yasal güvenceye bağlandığı gözetildiğinde, itiraz konusu kural bakımından, kasıt veya kusurları olmaksızın müteselsilen sorumlu tutulan kanuni temsilciler açısından ileri sürülen sakıncaların ortaya çıkmasının önlenmesi de mümkündür.

Diğer taraftan, altıncı fıkrada, kanuni temsilcilerin sorumlulukları konusunda 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yer alan hükümlerin, mükerrer 35. maddede düzenlenen sorumluluğu ortadan kaldırmayacağı öngörülmek suretiyle uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesinin amaçlandığı; bu itibarla, mezkûr hükmün belirsizlik oluşturması bir yana, uygulamadaki belirsizliği giderdiği düşünülmektedir.

Belirtilen çerçeve içerisinde, kanun koyucunun, kamu alacağını güvenceye almak ve sürüncemede kalmasını önlemek bakımından, kanuni temsilciler için müteselsil sorumluluk öngörmesinde Anayasa'ya aykırı bir yönün bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Üye Muammer TOPAL

Bu nedenle itiraz başvurusunun reddi gerektiği görüşüyle, aksi yönde oluşan çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye

Hicabi DURSUN

213 sayılı Kanun'un 10. maddesinde, kanuni temsilcilerin sorumluluklarına ilişkin hükümlerin düzenlenmiş olması, bu Kanun kapsamındaki amme alacaklarının takibinin itiraz konusu kurala göre yapılmasına engel teşkil etmemektedir. Dolayısıyla itiraz konusu kural nedeniyle, 213 sayılı Kanun kapsamına giren amme alacakları da dâhil olmak üzere tüm amme alacakları için takip yapılması mümkündür. Bu durumda her iki kanunun aynı maddi olaya uygulanabilmesi nedeniyle, iki ayrı kanuni düzenlemeden hangisinin uygulanacağı konusunda belirsizlik oluşmaktadır. Dolayısıyla itiraz konusu kural, hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Hicabi DURSUN, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ ile Kadir ÖZKAYA bu görüşe katılmamışlardır.

VI- SONUÇ

21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un mükerrer 35. maddesine, 4.6.2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle eklenen beşinci ve altıncı fıkraların Anayasa'ya aykırı olduklarına ve İPTALLERİNE, Hicabi DURSUN, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ ile Kadir ÖZKAYA'nın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, 19.3.2015 tarihinde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili		
Zühtü ARSLAN	Semih KALELİ	Alparslan	ALTAN	
Üye	Üye	Üye		
Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz	PAKSÜT	Recep KÖMÜRCÜ	
Üye	Üye	Üye		
Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM	Nuri	NECİPOĞLU	
Üye	Üye	Üye		
Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz	AKINCI	Erdal	TERCAN
Üye	Üye			
Muammer TOPAL	M.	Emin	KUZ	
Üye	Üye			
Haşan Tahsin GÖKCAN	Kadir	ÖZKAYA		

AHMET BARLAK
S.M. MALİ MÜŞAVİR

Üye
Kadir ÖZKA YA

Fatih Mah. Mescit Sokak Mavi
İşhanı Kat:2 Daire:6 İscehisar/AFYONKARAHİSAR
Tel: 0272 341 40 56 Faks:0 272 341 40 56 Cep: 0 535 697 32 06
Elektronik Posta: ahmetbarlak3@hotmail.com

